

## Határtalanul 2022 pályázat megvalósulása: Magyar emlékek nyomában Szlovéniában és Horvátországban

### Tanulmányi kirándulás hetedikeseknek

Az idei nyertes Határtalanul pályázatunk megvalósítására sokat kellett várni, de megérte a várakozás. Idén május 8-án kerekedtünk fel 25 fős csapatunkkal, két kísérőnkkel, Farkas Ildikó nénivel és Kas Erika nénivel, hogy elinduljunk Szlovénia és Horvátország magyar emlékéi területeinek felfedezésére. Az első két napon Szlovénia, a második két napon Horvátország volt a cél. Az idei évben is azt az utazási irodát választottuk, akikkel tavaly utaztunk (Istria-94 Tours), és nem bántuk meg, mivel nagyon megbízhatóan, rugalmasan, gyermekbarát szemlélettel kezelték csoportunkat és kívánságainkat a négy napos út során.

#### 1. nap

A sződi indulás utáni első állomásunk a szlovéniai Lendva volt. Megnéztük a lendvai várat, Zala György (a Hősök tere szoborcsoport alkotója) emlékkiállítását és megismerkedtünk a lendvai magyarság történetével. Fejet hajtottunk a Szent István szobor előtt, rácsodálkoztunk a Makovecz Imre által tervezett kultúrpalotára, ami a város szívében helyezkedik el. A Göntérházára tervezett program is ezen a napon valósult meg, így a környékre jellemző szoknyás haranglábak egyikét is megnéztük.



Ezután a dobronaki kéttannyelvű iskola következett. Itt megismerkedtünk a szlovén iskolák sajátosságaival. Szlovéniában az alapfokú képzés 9 évfolyamos, 2. évfolyamtól minden év végén vizsgáznak a gyerekek. Ebben az iskolában a 9. évfolyam végére 4 nyelvet sajátítanak el a zömében kéttannyelvű diákok (magyar, szlovén, német, angol). Tanulóink megnézhatték az iskolát belülről is, és még bekukucskálhattunk a szlovéniai diákok tanítási órájára is. Nagytótlakon egy 14. századi körtemplomot, Bántornyán pedig egy freskókkal díszített templomot láttunk. A templom hírnevét a Szent László legendárium viszonylag épen maradt freskói adják, így magyar

királyunk hőstetteit a templom is hirdeti. A Szűz Mária-templom freskóinak festője Aquila János, aki a veleméri „fénytemplom” freskóit is készítette a 14. században.



A tervezett programon felül ellátogattunk Muraszombatra, a Muravidék „fővárosába”, ahol sétáltunk a belvárosban, és a szellemi táplálék mellett a testünket is kényeztettük a meleg időben - fagyival.

## 2. nap



Reggel, néhányaknál némi unszolásra, de magához tért a csapat. Összepakoltunk, megreggeliztünk, majd elindultunk a Dráva partján fekvő Mariborba. Maribor Szlovénia második legnépesebb városa, tele történelmi látnivalókkal. Az óvárosban sétálva megnéztük a főteret, majd lesétáltunk a Dráva

partjára, ahol az Öreg Szőlő Háza, vagyis az egykori minorita kolostor fala előtt megnéztük a város egyik büszkeségét, ami még a Guinness Rekordok könyvébe is bekerült: egy 400 máig termő éves szőlőtöke előtt tisztelegünk, ami megélte ennek a régióknak viharos történelmét. A Dráva partján Petőfi Sándorra emlékeztünk, aki 1840-ben tüdőbetegségéből gyógyulva itt írta „A Dráván” című versét. Tovább menve Trojaniba értünk, ami a fánkjairól, no és a csodálatos hegyi kilátásáról híres. Ezen a napon néztük meg Szlovénia fővárosát. Ljubljana csodálatos város, mi most csak ízelítőt kaptunk belőle, mert délután indultunk Horvátországba, ahol az esti szálláshelyünket kellett elfoglalni. A vár megtekintésével kezdtük történelmi utazásunkat,

ahová siklón érkeztünk fel. A várat a Habsburgok erősítették meg, majd börtönnek használták. Itt raboskodott gróf Batthyány Lajos, akinek cellája előtt fejet hajtottunk. 1849-es emlékét magyar nyelvű tábla is őrzi a kegyelet koszorúival. Majd egy rövid sétát tettünk a belváros sétálóutcáin, megnéztük az óvárost a Szent-Miklós Székesegyházzal és a Hármashíd tövében lévő Prešeren térrel. A festői szépségű Ljubljanica folyó és a belvárosi Prešeren tér 19. századi hangulatot árasztott, itt-ott felidézve a korábbi történelmi múltat. A Hármashídtól az oszlopos árkádsor alatt érünk ki a Vodnikov térre, a központi piac terére, ahol a szlovén hétköznapokkal szembesültünk. Délután indultunk tovább Horvátországba, átkelve Szlovénián. Bár csak buszról, de szembesültünk a táj magával ragadó szépségével. Csodás volt az Alpok nyúlványain átkelve némi ízelítőt kapni az erdei tájból. A gyerekek számára azonban a horvát tenger és a kraljevicai szállás nyújtotta a legnagyobb izgalmat. Uvala Scottban szobáink a tengerre néztek, alattunk a saját strand, és a vacsoránkat az étterem teraszán fogyasztottuk, ahonnan étkezés közben szintén a tengert láthattuk. A menü a la carte, több fogásos szállodai vacsora volt. Kell ennél több egy tanulmányi kiránduláson?

### 3. nap

Sajnos a horvát időjárás nem volt kegyes hozzánk, mivel mindkét nap esett az eső. De még így is iparkodtunk megvalósítani a programjainkat, sőt!

A napot Rijekában kezdtük, ahol kísérteltünk a hullámtörő gáthoz, amit Mária Terézia



utasítására a Magyar Királyi Hivatal főmérnöke, Hajnal Antal tervezett. A séta ötletet adott délutánra, az eső átvészelésére. Itt kértük meg az idegenvezetőt, hogy szervezzen hajókázást a tengeren, ha már fürdeni nem tudunk benne. Rijekában megnéztünk egy igazi horvát piacot, ahol számunkra legizgalmasabb a halárusok csarnoka volt.

Ellátogattunk a Batthyány nyaralóhoz, ami Hauszmann Alajos tervei alapján készült, ma pedig tengerészeti kiállításnak ad helyet. Ezután szabad program következett a belvárosban. Majd újból buszba szálltunk, hogy megnézzük a Monarchia kedvelt üdülőhelyét, ahol még József Attila is nyaralt gyermekként egy segélyprogram keretében. Abbázia, mai nevén Opatija Fiumétől nem messze, az Isztria-félszigeten helyezkedik el. A nyaralóváros belvárosának megcsodálása mellett tengerpartját is megnéztük. A városka



mediterrán hangulatával, csodás növényzetével kis ékszerdobozként tündököl az Adriai-tenger partján. Megállunk a Hotel Palace Bellevue-nál, amely Markusovszky Lajos 1848-49-es tábori főorvos, később akadémikus, az orvostovábbképzés és közegészségügy megreformálójának utolsó lakhelye volt. A Belvedere Szálló Szegő Kálmán orvos emlékét őrzi, itt működtette gyermekszanatóriumát harminc évig, egész 1924-ig. A Minach-villánál gróf Andrássy Gyula emléktáblája jelzi, hogy ott töltötte élete utolsó napjait a kiegyezés egyik létrehozója, Magyarország miniszterelnöke, a Monarchia külügyminisztere.

Ezután visszamentünk a szálláshelyünkre, ahol megebédeltünk, kicsit pihentünk, majd átmentünk a Krk szigetre. Mivel szálláshelyünk a Krk szigetre átívelő híd lábánál található, könnyen megközelíthettük a sziget egyik kikötőjét, ahol hajóra szálltunk. Ez nem volt benne a tervezett programsorba, de az esőzés miatt változtattunk, hajót béreltünk, és majdnem 2 órát hajókéztünk a tengeren. A hajókázás után bementünk Omisaljba, és az eső ellenére végigsétáltunk a mediterrán hangulatot idéző belvároson.

Majd újra visszamentünk a szálláshelyünkre, ahol néhány bátor gyerek bement a tengerbe és megmártózott benne.

#### 4. nap



Zágráb ... esőben. Sajnos az utolsó napi programunk az eső miatt rövidebb lett, de azért igyekeztünk itt is felkeresni a magyar emlékeket. Az óvárosi séta során megnézzük a Szent László által alapított, II. András által befejezett, eredetileg Szent Istvánnak

szentelt székesegyházat, amelynek a tatárjárás után maradt romjain emelkedik a jelenlegi katedrális. Tovább haladva megnéztük a zöldség- és virágpiacot, a Kőkaput, a Szent Márk-templomot, az Országgyűlés épületét és a Báni palotát. Az alsóvárosi Jellasics téren, a szobor rég- és közelmúltjával kapcsolatban szót ejtettünk az 1848-49-es szabadságharcról és a délszláv háborúról is. Az eső kedvünket csak kissé szegte, így a hazafelé út hamar elrepült.